

Відокремлений підрозділ
Національного університету біоресурсів і природокористування України
«Бережанський агротехнічний інститут»
Агроінженерний факультет
Кафедра екології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Провідна фахівчиня з наукової роботи
студентів відділу навчально-науково-
інноваційної діяльності
 к.е.н., доц. Оксана СИМАНЮК

Звіт
про роботу
студентського наукового гуртка з біології
«Дослідження та розробки методів збереження рідкісних і зникаючих
видів флори і фауни України»
за 2025- 2026 навчальний рік.

Керівник студентського наукового гуртка:
асистентка кафедри екології
Віра МАГЗЕР
Староста гуртка студент групи:
Ео-41Б, Денис ВЛАСЕНКО

Бережани - 2026 рік.

Староста гуртка:
Денис ВЛАСЕНКО, група Ео-41Б
Науковий керівник:
Віра МАГЗЕР асистентка кафедри екології
Телефон: +380970598947
E-mail: magzerv@gmail.com

Звіт про діяльність студентського наукового гуртка з біології

У сучасному світі, на тлі посилення глобальних екологічних проблем, питання збереження біологічного різноманіття набуває дедалі більшого значення. Україна вирізняється значним різноманіттям природних умов і ландшафтів — від степових та лісостепових територій до Карпатських гір, а також узбережжя Чорного й Азовського морів. Саме це зумовлює наявність великої кількості різноманітних і унікальних видів рослинного та тваринного світу. Водночас інтенсивний антропогенний вплив, розвиток промисловості, урбанізація, надмірне використання природних ресурсів і наслідки військових дій призводять до скорочення чисельності багатьох видів та створюють реальну загрозу їх зникнення.

Відповідно до відомостей, наведених у Червоній книзі України, значна частина видів рослин і тварин потребує особливої уваги та спеціальних заходів охорони. Це зумовлює необхідність пошуку дієвих способів збереження та відновлення природних популяцій. Поряд із традиційними природоохоронними заходами, такими як створення заповідників, національних природних парків, заказників та інших територій природно-заповідного фонду, важливого значення набуває використання сучасних наукових розробок і технологій. До них належать біотехнологічні методи збереження генетичного матеріалу, штучне розведення рідкісних видів, генетичний контроль і моніторинг, а також проведення заходів з екологічного відновлення деградованих екосистем.

Вивчення та вдосконалення способів охорони рідкісних і зникаючих видів є важливим не лише для природоохоронної діяльності, а й для підтримання екологічної безпеки та забезпечення сталого розвитку держави. Біологічне різноманіття відіграє важливу роль у функціонуванні природних екосистем, підтриманні кліматичної рівноваги, збереженні родючості ґрунтів і водних ресурсів, а також безпосередньо пов'язане з якістю життя населення.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена потребою у пошуку сучасних, науково обґрунтованих та результативних підходів до охорони природи. Їх реалізація має передбачати комплексне поєднання наукових досліджень, ефективної державної природоохоронної політики та підвищення рівня екологічної свідомості суспільства з метою збереження природної спадщини України для майбутніх поколінь.

Об'єкт дослідження

Рідкісні та зникаючі представники рослинного і тваринного світу України, внесені до Червоної книги України та такі, що потребують спеціальних заходів охорони і відновлення.

Предмет дослідження

Сучасні методи, наукові підходи та інноваційні технології, спрямовані на збереження, відновлення і відтворення рідкісних та зникаючих видів живих організмів.

Мета дослідження

Провести аналіз сучасного стану рідкісних і зникаючих видів флори та фауни України, визначити основні загрози їх існуванню та обґрунтувати ефективні підходи до їх охорони й відновлення з урахуванням екологічних, біотехнологічних і нормативно-правових аспектів.

Завдання дослідження

1. Охарактеризувати сучасний стан біологічного різноманіття України та визначити основні чинники, що створюють загрозу для рідкісних і зникаючих видів.
2. Проаналізувати значення Червоної книги України та міжнародних природоохоронних документів, зокрема Бернської конвенції, CITES та підходів IUCN, у системі збереження біорізноманіття.
3. Розглянути основні традиційні форми охорони природи, серед яких створення природних заповідників, заказників, національних природних парків та охоронних зон.

4. Дослідити сучасні наукові й біотехнологічні методи збереження біологічних видів, зокрема функціонування генетичних банків, штучне розведення та реінтродукцію.
5. Визначити вплив військових дій та господарської діяльності людини на чисельність і стан популяцій рідкісних видів.
6. Розробити практичні рекомендації щодо підвищення ефективності системи охорони, відновлення та збереження біологічного різноманіття України.

Засідання студентського наукового гуртка проводилися щомісяця відповідно до затвердженого плану роботи.

Упродовж навчального року діяльність студентського наукового гуртка була спрямована на формування та вдосконалення дослідницьких компетентностей студентів, розвиток їхнього наукового інтересу та поглиблення знань щодо актуальних біологічних і екологічних проблем. Робота гуртка передбачала поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю.

Основними напрямками діяльності гуртка були:

- **науково-дослідницький напрям** — здійснення спостережень за станом довкілля, дослідження рідкісних представників флори та фауни, опрацювання інформаційних джерел і підготовка аналітичних матеріалів;
- **просвітницький напрям** — проведення тематичних виховних заходів, круглих столів, екологічних акцій та інших заходів, спрямованих на підвищення рівня екологічної свідомості й культури студентської та учнівської молоді;
- **практичний напрям** — участь у природоохоронних експедиціях, екологічних толоках і польових дослідженнях, під час яких здійснювався збір необхідних матеріалів та інформації;
- **науково-організаційний напрям** — підготовка студентами наукових доповідей і презентацій, участь у науково-практичних конференціях, а також підготовка тез і наукових статей до відповідних збірників.

За підсумками роботи учасниками гуртка було підготовлено низку наукових доповідей та матеріалів дослідницького характеру. Студенти брали участь у регіональних і всеукраїнських наукових конференціях, а також долучалися до

реалізації екологічних ініціатив і проєктів, спрямованих на привернення уваги до актуальних проблем охорони навколишнього природного середовища.

Важливим результатом діяльності гуртка стало створення середовища для професійного та наукового спілкування студентів різних курсів. У процесі спільної роботи учасники мали можливість обмінюватися досвідом, удосконалювати навички командної взаємодії, самостійного пошуку й аналізу інформації, а також розвивати критичне та наукове мислення. Така діяльність сприяє поглибленню фахових знань майбутніх спеціалістів і формуванню відповідального ставлення до природного середовища.

Отже, протягом навчального року студентський науковий гурток з біології здійснював систематичну науково-дослідницьку, просвітницьку та практичну діяльність. Реалізація запланованих напрямів роботи забезпечила умови для розвитку дослідницьких здібностей студентів, розкриття їхнього творчого потенціалу, підвищення рівня екологічної культури та формування зацікавленості у вирішенні сучасних проблем збереження біологічного різноманіття.

Зав. кафедри екології

Олег ПАВЛІВ

Науковий керівник:
Віра МАГЗЕР

Віра МАГЗЕР

